

**PROJE TEŞVİK VE DESTEKLEME ESASLARINA İLİŞKİN
YÖNETMELİK UYARINCA DESTEKLENEN PROJELERDE
UYGULANACAK FİKRİ HAKLAR ESASLARI (*)**

**BİRİNCİ BÖLÜM
AMAÇ, KAPSAM, DAYANAK VE TANIMLAR**

Amaç

MADDE 1- Bu Esasların amacı, 9/3/2005 tarih ve 25750 sayılı Resmi Gazete' de yayımlanan, Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu Proje Teşvik ve Destekleme Esaslarına İlişkin Yönetmelik uyarınca desteklenen projelerin yürütülmesi esnasında veya sonucunda ortaya çıkan Fikri Ürün üzerinde, TÜBİTAK'ın ve proje sürecinde yer alan Hak Sahiplerinin; hak, yetki ve sorumluluklarını, hakların kullanılması, lisanslanması, tescili koşullarını ve bunlara ilişkin usul ve esasları belirlemektir.

Kapsam

MADDE 2- Bu Esaslar, 9/3/2005 tarih ve 25750 sayılı Resmi Gazete' de yayımlanan Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu Proje Teşvik ve Destekleme Esaslarına İlişkin Yönetmelik uyarınca desteklenen projelerin yürütülmesi esnasında veya sonucunda ortaya çıkan Fikri Ürün üzerindeki hakları kapsar.

Tanımlar

MADDE 3- (1) Bu Esaslarda geçen;

- a) **TÜBİTAK** : Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumunu,
b) **Başkanlık** : TÜBİTAK Başkanlığını,

(*) Bilim Kurulu'nun 03.03.2007 tarih ve 151 sayılı toplantısında kabul edilmiştir.

- c) **Yönetmelik** : 9/3/2005 tarih ve 25750 sayılı Resmi Gazete' de yayımlanarak yürürlüğe giren TÜBİTAK Proje Teşvik ve Destekleme Esaslarına İlişkin Yönetmeliği,
- d) **İlgili Grup** : Projenin yürütülmesinden sorumlu araştırma grubunu,
- e) **Proje** : Yönetmelik uyarınca desteklenen projeyi,
- f) **Proje Personeli** : Proje Yürütücüsü ile araştırmacı, yardımcı personel ve danışmanlardan oluşan proje çalışanlarını,
- g) **Proje Yürütücüsü** : Proje hazırlama, yürütme beceri ve deneyimine sahip, Projenin bilimsel, teknik, idari, mali ve hukuki her türlü sorumluluğunu taşıyan, TÜBİTAK ile Proje Sözleşmesini imzalayan, proje sonuçlarını bilimsel yöntemlerle değerlendirip yayımlayabilecek ve/veya uygulamaya dönüştürebilecek düzeydeki araştırmacıyı,
- h) **Bursiyer** : Tatbikat amacıyla projede yer alan, Türkiye'de kurulu yüksek öğretim kurumlarında lisansüstü eğitimlerini yapan öğrenciler ile doktoralı kişileri,
- i) **Hak Sahipleri** : Bu Esaslar uyarınca Fikri Ürünü ortaya çıkararak hak talebinde bulunacak Proje Personelini ve Bursiyeri,
- j) **Proje Sözleşmesi**: Proje Yürütücüsü ile TÜBİTAK arasında yapılan ve Projenin amacı, kapsamı, süresi, bütçesi, özel şartları ile tarafların sorumluluklarını belirleyen sözleşmeyi,
- k) **Fikri Ürün** : Burada sayılanlarla sınırlı olmamak üzere; Projenin yürütülmesi esnasında veya

sonucunda ortaya çıkan; patent, faydalı model, endüstriyel tasarım, entegre devre topografyası, yeni bitki ve hayvan türleri ve bunların ıslah yöntemleri, bilgisayar programları ve bunların kaynak kodları ile Fikri Mülkiyet Haklarının konusunu oluşturabilecek nitelikteki her türlü fikri yaratımı,

l) Fikri Mülkiyet Hakları

: İlgili mevzuatın Fikri Ürün üzerinde sahibine bahsettiği hakları,

m) Eser

: Bilgisayar programları ve bunların kaynak kodları hariç 5846 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu kapsamındaki her türlü fikri yaratımı,

n) Fikri Ürün Bildirim Formu

: Fikri Ürün ilişkin ayrıntılı açıklamayı, hak sahipliğinin istenip istenmediğinin ve isteniyorsa Fikri Ürün üzerindeki hak sahipliği oranlarının, TÜBİTAK tarafından belirlenecek diğer hususların TÜBİTAK'a bildirildiği formu,

ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM UYGULAMA ESASLARI

Fikri Mülkiyet Haklarının Sahibi

MADDE 4- Bu Esaslarda veya bu Esaslar kapsamındaki proje destek programlarının özel düzenlemelerinde aksine bir hüküm olmadıkça ve bu Esaslara uygun davranılması halinde, desteklenmesine

karar verilen projelerin yürütülmesi esnasında veya sonucunda ortaya çıkan Fikri Ürün üzerindeki Fikri Mülkiyet Haklarının tamamı, Fikri Ürün Bildirim Formunda belirtilen oranlar dahilinde Proje Personeline ve/veya Bursiyere aittir.

Hak Talebinde Bulunma Süresi

MADDE 5- Proje Yürütücüsü, Fikri Ürün Bildirim Formunu, en geç proje sonuç raporuyla birlikte TÜBİTAK'a sunmak zorundadır. Proje sonuç raporunun sunulmasından önceki bir aşamada tescil başvurusu yapılmak istenmesi durumunda, Fikri Ürün Bildirim Formu, Fikri Ürünün ortaya çıkmasından itibaren en kısa sürede ve her halükarda başvuru öncesinde TÜBİTAK' a sunulur.

Hak Sahiplerinin Yükümlülükleri

MADDE 6- (1) Hak Sahipleri,

a) Fikri Mülkiyet Hakları üzerinde TÜBİTAK'ın talebi üzerine TÜBİTAK lehine ücretsiz, geri alınamaz (gayrikabili rücu), inhisari olmayan (Madde 8'de düzenlenen durumlar hariç olmak üzere) ve Fikri Mülkiyet Hakkının bahsettiği tüm hakları kapsayan bir lisans hakkı vermek ve ilgili sicilde bu lisans hakkının tescili sağlamakla,

b) Fikri Ürünün uygulamaya aktarılmasını kolaylaştırılmak amacıyla yönelik olarak, talep edilmesi halinde alt lisans verme hakkını tesis etmekle,

c) Fikri Ürün Bildirim Formunda sunulan Fikri Ürün üzerindeki hakkın kazanılması tescile bağlı olan bir hak ise, ulusal veya uluslar arası tescil başvurusunu Fikri Ürün Bildirim Formunun sunulmasından itibaren 3 ay içerisinde yapmakla,

d) Fikri Mülkiyet Haklarının kendi adına tescili için gerekli işlemleri yapmak, ve bunlara ilişkin her türlü ulusal/uluslar arası başvuruyu ve sonucunu, tescile yetkili merci tarafından kendisine yapılan bildirimden itibaren makul bir süre içerisinde bildirmekle,

e) Kanunlarda öngörülen koruma sürelerinin sonuna kadar hakkın devamını sağlamak, hakkın devamı istenmiyorsa bu durumu korumanın devamını sağlayacak makul bir süre içerisinde (yıllık ücret ve yenileme ödemeleri için vade tarihinden en az 1 ay önce) TÜBİTAK'a bildirmek ve TÜBİTAK tarafından talep edilmesi halinde, hakları TÜBİTAK'a devretmekle,

f) Fikri Mülkiyet Haklarını, TÜBİTAK'ın yazılı izni olmadan 3. kişilere devretmemek ve inhisari lisans vermemekle,

g) Haklarının kendisi veya diğer hak sahibi kişilerce kullanımına ilişkin raporu Fikri Ürüne ilişkin tescil başvurusundan itibaren iki yılda bir olmak üzere ve ilk on senelik süre için TÜBİTAK'a sunmak ve periyodik raporların dışında Fikri Mülkiyet Hakkının koruma süresi içerisinde kullanıma ilişkin değişiklik olması durumunda da TÜBİTAK'a derhal yazılı bildirimde bulunmakla,

h) Fikri Mülkiyet Hakkının kazanılmasının tescil koşuluna bağlı olması durumunda, hakkın tescilini engelleyici nitelikte, Fikri Ürünün içeriği ile ilgili herhangi bir yolla kamuya bilgi sunmamakla ve üçüncü kişiler tarafından bilgi sunulmasını engelleyici tedbirleri almakla,

i) Fikri Mülkiyet Hakkının korunması için gerekli önlemleri almakla,

j) Fikri Ürün Bildirim Formunu gerçeğe uygun bir şekilde doldurmak ve bu Esaslarda belirlenen usullere uygun olarak süresi içinde gönderilmesini sağlamakla,

yükümlüdürler.

(2) Hak Sahipleri, yukarıdaki bentlere aykırı davranılması halinde oluşabilecek bütün hak kayıplarından ve doğacak zararlardan müşterek ve müteselsilen sorumludur.

(3) Hak Sahipleri Fikri Ürünün tescili sürecindeki gerekli masrafların karşılanması için TÜBİTAK'ın sağladığı teşvik ve desteklerden yararlanabilir.

Fikri Ürün Üzerindeki Hakların TUBİTAK'a Ait Olması

MADDE 7- (1) TUBİTAK,

a) Fikri Mülkiyet Hakkı üzerinde ortaklık ilişkisi olması durumunda payların tamamının Türk vatandaşlarına ait olmaması,

b) Hak Sahipleri tarafından bu esaslarda belirtilen yükümlülüklerin yerine getirilmemesi,

durumlarının İlgili Grup tarafından tespiti ve Başkanlığın onayı ile, Hak Sahiplerinin paylarına bakmaksızın, Fikri Mülkiyet Haklarının doğrudan sahibi olur veya Fikri Mülkiyet Haklarının kendisine devredilmesini talep eder.

(2) Fikri Mülkiyet Haklarının yukarıda belirtilen hallerin varlığı nedeniyle TUBİTAK'a geçmesi, Hak Sahiplerinin 6. maddenin 1/h bendinde düzenlenen yükümlüğünü ortadan kaldırmaz.

(3) Bu maddede sayılan sebeplerden ötürü Fikri Mülkiyet Hakkının TUBİTAK' a ait olduğu ve devrinin gerekli olduğu hallerde, Hak Sahipleri'ne devir bedeli veya bu türden herhangi bir ücret ödenmez.

TUBİTAK'ın İnhisari Lisans Hakkına Sahip Olduğu/Olacağı Haller

MADDE 8- (1) TUBİTAK,

a) Fikri Ürünün, Hak Sahipleri veya lisans sahipleri tarafından makul bir süre içerisinde ve TUBİTAK tarafından kabul edilebilecek haklı bir sebep olmaksızın ticarileştirilmemesi, kullanılmaması veya kullandırılmaması veya

b) Fikri Ürünün, kamu düzeni, milli güvenlik, askeri güvenlik veya ülke menfaatleri aleyhine kullanılması veya

c) Fikri Ürüne, ulusal sağlık ve güvenlik ihtiyaçlarının karşılanması amacıyla ihtiyaç duyulması,

durumlarında ve talep üzerine, Fikri Mülkiyet Haklarının tamamı üzerinde, Hak Sahiplerinin paylarına bakılmaksızın inhisari lisans hakkının sahibi olup, bu hakkın tesisi için Hak Sahipleri gerekli işlemleri yapmakla yükümlüdür,

(2) TÜBİTAK, yukarıda sayılan hallerde alt lisans verme hakkına sahiptir.

(3) Bu maddede sayılan durumlarda Hak Sahiplerine herhangi bir lisans bedeli veya bu türden herhangi bir ücret ödenmez.

Üçüncü Kişilerin Haklarına Tecavüz

MADDE 9- Fikri Ürünün ayıplı olmasından, Fikri Ürünün veya Fikri Mülkiyet Hakkının kullanılmasına sınırlandırma getiren hallerden ve 3. kişilerin Fikri Mülkiyet Haklarına tecavüzden kaynaklanan TÜBİTAK' ın uğrayacağı doğrudan ve dolaylı zararlardan, Hak Sahipleri sorumludur.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM ÇEŞİTLİ VE SON HÜKÜMLER

Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu Anlamında

Bir Eserin Ortaya Çıkması

MADDE 10- (1) Projenin sonucunda bilgisayar yazılımları ve bunların kaynak kodları dışında Eser ortaya çıkması durumunda, hak sahipliği, 5846 sayılı Kanun hükümlerine göre belirlenir.

(2) Yayınlanmak üzere kabul edilen makaleler, sunulan tebliğler, basılan kitaplar, elektronik yayınlar vb. türündeki her türlü Eserin bir örneğinin İlgili Gruba gönderilmesi zorunludur.

Hüküm Bulunmayan Haller

MADDE 11- Bu Esaslarda hüküm bulunmayan hallerde Proje Sözleşmesi ve ilgili mevzuat hükümleri uygulanır.

TÜBİTAK Markasının ve Logosunun Kullanımı

MADDE 12- (1) Hak Sahipleri, proje çıktıları ile ilgili olarak yapacağı sunum, tebliğ makale ile her türlü yayın/yayımda, TÜBİTAK'tan maddi destek alındığını belirtmek zorundadır. TÜBİTAK tarafından projeye maddi destek sağlandığının belirtilmesi dışında projenin bizzat TÜBİTAK tarafından veya TÜBİTAK ile işbirliği içerisinde yürütüldüğü izlenimini verecek herhangi bir açıklamada bulunulamaz.

(2) TÜBİTAK markasının toplumda uyandırdığı güven duygusundan haksız bir şekilde yarar sağlama amacı taşıyan kullanımlar marka hakkına tecavüz olarak değerlendirilir.

(3) TÜBİTAK Logosunun veya bu maddenin birinci fıkrasında belirtilen durum dışında TÜBİTAK ibaresinin herhangi bir yazılı materyalde veya ticari bir üründe kullanılmak istenmesi halinde, TÜBİTAK'ın yazılı izni alınmak zorundadır.

Geçiş Hükümü

MADDE 13- (1) Projesi sonuçlanmış olup henüz tescil başvurusu yapılmamış Fikri Ürünler bakımından gönderilecek Fikri Ürün Bildirim Formu bu Esasların yürürlük tarihinden itibaren 1 sene içerisinde TÜBİTAK' a sunulur.

(2) Bu Esasların yürürlüğe girdiği tarihten önce tescil başvurusu yapılmış ve/veya tescil edilmiş Fikri Ürünlerin bibliyografik verileri talep üzerine TÜBİTAK'a gönderilir.

Yürürlük

MADDE 14- Bu Esaslar Bilim Kurulu tarafından kabul edildiği tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 15- Bu Esaslar TÜBİTAK Başkanı tarafından yürütülür.